

БУЛДАКОВА Анастасія,

здобувач вищої освіти другого курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

ЮНІНА Марина,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права
та процесу Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

ЗАБОРОНА АБОРТІВ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Кожна людина ще з народження становиться правоздатною, тобто набуває здатності мати права. Вони є невід’ємними, ніхто не може бути свавільно позбавлений їх. Одним з таких є репродуктивне право – це право вільно та самостійно приймати рішення, що стосується свого репродуктивного здоров’я. Репродуктивне здоров’я – це можливість дітонародження [1]. Якщо право означає вільно обирати, чи є обов’язковим для жінки зачати, виносити і родити дитину? Деякі країни вважають, що так, але жінки не згодні з цим твердженням. «Право вибору» або «право життя» є актуальною проблемою сьогодення не тільки в Україні, а й в усьому світі.

У кожній країні законодавство регулює право жінки на аборт по-різному. Є країни, як Франція, Канада, КНР, у яких аборт дозволено за бажанням жінки, а є й такі, де це вважається злочином проти життя: Чилі, Венесуела, Єгипет тощо. В деяких країнах аборт дозволено за певними умовами та в окремих випадках. Виключно за медичними показаннями його дозволено в Бразилії, ОАЕ, Пакистані, а в Індії, Японії, Фінляндії, окрім медичних показань, враховуються також соціально-економічні показники [2].

Хоча Україна входить до тієї групи країн, де аборти дозволені, це не означає, що вона має занадто великі показники. За даними Міністерства охорони здоров’я України, кількість абортів поступово зменшується. Так, в 2010 році було зафіксовано понад 175 тис., а в 2020 – близько 60 тис. При тому кількість народжених в порівнянні з 2010 роком також зменшилася: різниця становить понад 200 тис. [3, с.133].

Польща є одним з сусідів України і вони багато в чому схожі, проте вона є країною, з одними з найжорсткіших правил стосовно абортів. За статистикою, 98% абортів проводилося через наявність у плода важкого і незворотного дефекту або невиліковної хвороби, яка загрожує його життю. Та 22 жовтня 2020 року Конституційний Суд визнав таку причину

неконституційною, тобто такою, що порушує право на життя, чим визвав протести багатьох польських жінок [4].

Повертаючись до України, необхідно зазначити, що, навіть з дозволом на аборти, показник покинутих новонароджених доволі високий. В Україні працює близько 1180 дитячих будинків, де виховується понад 80 тис. дітей. У 2019 році батьки відмовились від понад 330 немовлят і це тільки в акушерських стаціонарах. Жахливі випадки, коли новонароджених знаходять покинутими просто на вулиці, але чимало й таких, коли їх залишають в лісі чи на смітнику. Більшість таких знаходять не живими. Страшно уявити, що б було при забороні абортів [5].

Звичайно, на такі випадки вагаються лише відчайдушні. Але якщо жінка впевнена, що не зможе надати дитині гідне життя, вона в більшості випадків захоче надати їй хоча б гідну смерть: не на смітнику, а в медичних умовах. Тому існує багато варіантів, як можна обійти заборону абортів. Одним з таких є явище під назвою «Абортивний туризм». Це коли вагітна жінка їде до країни, де вона зможе законно й під медичним наглядом перервати вагітність. Проте не всі жінки фінансово здатні на аборт закордоном. Тому ще одним з негативних явищ, до яких приводить заборона абортів, є абортивне підпілля. Це відбувається через те, що жінки, не маючи іншого шляху, звертаються до людей, які не мають медичної освіти та, відповідно, спеціальних навичок. Результатом цього є занесення інфекції, неможливість мати дитину у майбутньому й смерть жінки.

Захищаючи права ще ненародженої дитини, законодавство порушує Європейську конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а саме ст. 8, що гарантує право на повагу до приватного та сімейного життя, яка включає право самостійно вирішувати питання щодо свого репродуктивного здоров'я [1].

Враховуючи все вище сказане, ми можемо дійти висновку, що задля запобігання страждання, збереження здоров'я, надання можливості гідного життя й були впроваджені аборти. Їх повна заборона тягне за собою ще більшу низку проблем: намагання скоротити смертність новонароджених від абортів, не тільки не зменшить їх, а й збільшить ризик загрози життю та здоров'ю жінки, що буде мати ще більші наслідки.

Список використаних джерел:

1. Репродуктивне здоров'я та репродуктивні права. URL: http://www.reprohealth.info/uk/for/men_and_women/rhr/rp
2. Вбивство чи можливість вибору: як міжнародне право регулює питання абортів. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/rus/articles/2020/11/17/7116617/>
3. Статистичний збірник «Діти, жінки та сім'я в Україні». URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2020/zb/09/DJS_2019_pdf.pdf
4. Заборона на аборти розколола Польщу. Чим закінчаться протести. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-55033971>
5. Торік в Україні батьки покинули понад 330 немовлят. URL: <https://glavcom.ua/news/torik-v-ukrajini-batki-pokinuli-ponad-330-nemovlyat-698103.html>